

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2353

Vragen van de leden **Van Nispen** en **Jasper van Dijk** (beiden SP) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Justitie en Veiligheid over *het bericht dat sekswerkers tijdens de lockdown met meer geweld te maken krijgen* (ingezonden 22 maart 2021).

Antwoord van Minister **Koolmees** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 15 april 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel van Soa Aids Nederland waaruit blijkt dat sekswerkers tijdens de lockdown met meer geweld te maken krijgen? Wat is uw reactie op het artikel?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met het artikel. Ik vind het zorgwekkend dat sekswerkers zich mogelijk uit financiële nood gedwongen voelen door te werken met risico's voor zowel hun eigen veiligheid en gezondheid als de volksgezondheid.

Vraag 2

Waarom worden sekswerkers die via opting-in werken en daarom vaak buiten de steunmaatregelen vallen niet financieel ondersteund voor de sluiting tijdens de lockdown?

Antwoord 2

Als wordt gewerkt conform de opting-in regeling is er geen sprake van een dienstbetrekking voor de werknemersverzekeringen en is de sekswerker dus niet verzekerd voor de werknemersverzekeringen. Er kan daarom geen aanspraak worden gemaakt op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet. Als wordt gewerkt conform de opting-in regeling is er ook geen sprake van zelfstandig ondernemerschap en kan daarom evenmin een beroep worden gedaan op de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

¹ Soa Aids Nederland, 2 maart 2021, Ook sekswerkers verdienen steun (<https://www.soaaid.nl/professionals/nieuws-en-standpunten/nieuwsbericht/ook-sekswerkers-verdienen-steun>).

Rechtmatig in Nederland woonachtige personen kunnen in aanmerking komen voor bijstand als zij aan de voorwaarden voldoen. De bijstand is een vangnetregeling.

Vraag 3

Waarom denkt u dat de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) voldoende is als vangnet voor sekswerkers die op geen van de andere steunmaatregelen aanspraak kunnen maken terwijl de TONK in een stad als Den Haag bijvoorbeeld maximaal € 1.500,- bedraagt voor de eerste helft van 2021? Vindt u een inkomen van € 1.500,- over een half jaar een menswaardig bedrag?^{2, 3}

Antwoord 3

Er zijn een aantal regelingen waar ook sekswerkers mogelijk aanspraak op kunnen maken als zij aan de voorwaarden voldoen. Sekswerkers die als zelfstandig ondernemer werken kunnen in aanmerking komen voor de Tozo, als hun huishoudinkomen onder het sociaal minimum is gevallen, zij ingeschreven staan bij de KvK en ze rechtmatig in Nederland verblijven. Sekswerkers die in dienstverband werken met een arbeidscontract komen mogelijk in aanmerking voor de WW. Hun werkgever zou ook mogelijk de NOW (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) kunnen aanvragen. Voor andere sekswerkers, zoals sekswerkers die onder de opting-in regeling vallen, of sekswerkers uit andere EU-landen die niet als zzp'er werken en ook geen werknemer zijn, bestaat de mogelijkheid om een bijstandsuitkering aan te vragen als zij aan de voorwaarden voor algemene bijstand voldoen.

Daarnaast is er nu de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). TONK is bedoeld voor huishoudens die door de Coronamaatregelen te maken hebben met een forse inkomensdaling en daardoor de noodzakelijke (woon)kosten niet meer kunnen betalen. TONK is geen inkomensregeling, maar kan naast eventuele aanspraken op andere regelingen voorzien in een tegemoetkoming van deze noodzakelijke (woon)kosten. De precieze uitwerking van de voorwaarden van TONK en de hoogte van de vergoeding worden lokaal bepaald. Het kabinet heeft gemeenten verzocht de TONK ruimhartig toe te passen.

Sekswerkers kunnen, afhankelijk van de persoonlijke situatie en de lokale uitwerking, gebruik maken van de TONK.

Vraag 4 en 5

Wat vindt u ervan dat sekswerkers zo wanhopig om inkomsten zijn dat zij de coronamaatregelen negeren met als gevolg dat zij en hun klanten meer gevaar lopen voor coronabesmettingen, diefstal en zelfs geweld? Bent u bereid om alsnog een speciale steunmaatregel op te tuigen nu we al bijna een jaar in lockdown zijn en het sekswerk nagenoeg stil is komen te liggen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 5

Ik vind het zeer onwenselijk als sekswerkers toch doorwerken zowel voor de gezondheid en de veiligheid van sekswerkers als voor de volksgezondheid. Ik ben mij er van bewust dat er, ondanks het uitgebreide pakket aan steunmaatregelen waar nu ook de TONK aan is toegevoegd, nog steeds huishoudens waaronder sekswerkers zullen zijn die zich onvoldoende ondersteund voelen door de diverse regelingen. Elke gemeente werkt ook hard om ervoor te zorgen dat haar inwoners, waaronder sekswerkers, de benodigde ondersteuning krijgen bij het opvangen van de gevolgen van de coronacrisis.

Vraag 6

Kunt u toezeggen dat sekswerkers niet beboet worden voor het uitoefenen van hun beroep tijdens de lockdown wanneer zij aangifte willen doen van geweld of diefstal? Zo nee, waarom niet?

² Aanhangel Handelingen II, vergaderjaar 2020–2021, nr. 1388.

³ Gemeente Den Haag, TONK-regeling aanvragen (<https://www.denhaag.nl/nl/werk-bijstand-en-uitkering/uitkering-of-bijstand/tonk-regeling-aanvragen-.htm>).

Antwoord 6

De Minister van Justitie en Veiligheid heeft contact gehad met de politie en de politie kan dit toezeggen indien de overtreden maatregel niet zwaarder weegt dan hetgeen waar het slachtoffer aangifte van komt doen. Bijvoorbeeld, in het geval van geweld of diefstal kan het slachtoffer aangifte doen zonder een boete te ontvangen voor werken in strijd met de coronamaatregelen. Het is reeds bestaand beleid binnen de politie dat als een individu aangifte komt doen van een strafbaar feit diegene veilig bij de politie terecht kan en niet beboet wordt voor bijvoorbeeld het overtreden van de coronamaatregelen. Dit zal mogelijk anders kunnen worden indien hetgeen het slachtoffer heeft overtreden in alle redelijkheid zwaarder weegt dan hetgeen het slachtoffer is overkomen.

Vraag 7

Hoe gaat u geweld tegen sekswerkers aanpakken nu zij vanwege de lockdown in een extra kwetsbare positie terecht zijn gekomen?

Antwoord 7

Er is bij het verbeteren van de positie een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten en hulporganisaties die in direct contact staan met de sekswerkers. De signalen over de situatie van sekswerkers en de boodschap van de politie zullen extra onder de aandacht worden gebracht bij gemeenten.